

УДК 539.31.8

ГЕНІЙ ІНЖЕНЕРНОЇ СПРАВИ— СТЕПАН ТИМОШЕНКО

Студ. Д.І. Семенюк, гр.БШМКск-14

Наук. керівник проф.Г.І.Коньков

Київський національний університет технологій та дизайну

Україна завжди була багата на талановитих вчених, діячів культури і мистецтва і щедро дарувала світові геніальних подвижників слова, культури, освіти, науки і технологій. Тим важливіше нині правдиво відтворити історію розвитку культури і науки в Україні, не пустити в непам'ять бодай одне ім'я, людину, творіння якої може бути гідним прикладом для нащадків, викликати возвеличення українства, гордість українців як етносу, який примножив світовий прогрес. До таких особистостей належить один із фундаторів Української Академії наук, академік академії наук України, завідувач кафедри опору матеріалів і декан Київського політехнічного інституту, почесний професор багатьох університетів світу, викладач, член Американського товариства інженерів-механіків, сподвижник Володимира Вернадського, Миколи Василенка, видатний український вчений ХХ століття Степан Прокопович Тимошенко, який зробив величезний внесок у розвиток інженерної освіти у цілому світі.

Народився Степан Тимошенко у селі Шпотівка Конотопського повіту Чернігівської губернії (нині Сумська область) 23 грудня 1878 року у родині землеміра Прокопа Тимофійовича Тимошенка та його дружини Юзефіни Яківни Сарнавської, доньки відставного військового. Дитячі роки Степана проходили серед сільських дітей. Першою вчителькою хлопця була мама, а згодом його навчав і готує до вступу у Роменське реальне училище талановитий і досвідчений педагог Михайло Коваленко. Наприкінці травня 1889 року Степан успішно складає вступні іспити до училища. Історія, культура міста мали неабияку виховну ауру для молодого Тимошенка. Тут свого часу побували Котляревський, Гоголь, Глінка, Шевченко. Після закінчення училища Тимошенко успішно складає іспити одразу до двох Петербурзьких інститутів – Політехнічного та Шляхового, але перевагу віддає Шляховому, де на той час викладали видатні математики та механіки. В 1900 році Тимошенко успішно закінчує інститут і продовжує поглиблювати свої знання в математиці та механіці. Для цього відвідує Німеччину, де у Геттінгенському університеті займається проблемами стійкості, перекладає з англійської підручники з опору матеріалів та теорії пружності. У 1906 році Тимошенко очолює кафедру опору матеріалів в Київській політехніці, а в 1909 році стає деканом. У 1911 році Виходять реакційний Столипінський циркуляр щодо запровадження ряду економічних репресій, посилення політичних репресій. Це спричинило студентські заворушення, протест групи студентів Київської політехніки. Серед підписів викладачів стояли і підписи Степана Тимошенка. Це призвело до звільнення з роботи Тимошенка і ще двох професорів міністром освіти у лютому 1911 року. Він залишився без роботи. Він змушений повернутися до Петербурга, де, щоб мати змогу утримувати сім'ю, погоджується на погодинне читання лекцій у різних закладах. З січня 1913 він стає професором Шляхового інституту, невдовзі — професором Політехнічного та Електротехнічного інститутів.

У 1917 році Тимошенко бере активну участь у створенні Академії наук і стає одним 12-ти її членом. Після встановлення більшовицької влади в Україні Тимошенко назавжди залишає Україну. Він працює в Загребській політехніці, отримує запрошення на роботу в Американській фірмі “Вестінгауз”, викладає в Стенфордському університеті, видає низку монографій та підручників з опору матеріалів, теорії пружності, вібрації та стійкості пружних систем. У повоєнні роки Тимошенко двічі відвідує Радянський Союз. . Останні роки Степан Тимошенко провів у Федеративній Республіці Німеччини у місті Вупперталі, де мешкала його донька Ганна. Тут на 94-му році життя 29 травня 1972 року і перестало битися його серце. Наукові досягнення Тимошенка було визнано у всьому світі. Його обрано членом академії наук і наукових товариств багатьох країн: Української, СРСР, Американської, Французької та інших.